

**План за спроведување
на проценка на влијание на регулативата**

Наслов на предлог законот:	Предлог на Закон за изменување на Законот за учебници за основно и средно образование
Министерство:	Министерство за образование и наука
Лице за контакт/одговорно лице:	Министер, Никола Тодоров
Очекуван датум за усвојување на предлог законот:	февруари 2011
Поврзаност со ЕУ директиви	Нема

Дел 1: Почетна проценка на влијанието на регулативата и планирање на работата
(забелешка: овој дел е јавен и ќе се објави во Единствениот електронскиот регистар на прописи)

А. Почетна проценка на влијанието на регулативата

1. Кои се главните проблеми?

Со започнувањето на примената на Законот за учебници за основно и средно образование во практиката се покажаа дека има потреба да се намали бројот на одобрени учебници за еден наставен предмет од три на еден учебник. Ова е заради постигнување на ефикасност во постапките за одобрување на учебници, како и заради намалување на трошоците и подобрување на квалитетот на учебниците.

Со цел да се обезбеди транспарентност во оваа дејност потребно е да се зголемат ингеренциите на Националната комисија за учебници во делот дека истата ги формира рецензентските комисии, од редот на своите членови определува член известител кој ќе реферира за стручните вреднувања од рецензентските комисии и мислењето од Бирото за развој на образованието, води расправа за стручното вреднување на ракописите за учебници по соодветните предмети од рецензентските комисии и доколку оцени дека има битни пропусти и недоследности во стручно вреднување може истото да не го прифати, да ја распушти рецензентската комисија и да формира стручен тим кој ќе изврши ревизија на стручното вреднување на ракописите за учебници. Исто така, во ингеренциите на Националната комисија за учебници ќе биде и

донесувањето на одлука за одобрување, односно неодобрување и употреба на учебник.

Со цел да се зголеми квалитетот на учебниците за основно и средно образование, во законот се дополнуваат критериумите кој треба да ги исполни авторот, односно рецензентот на ракопис на учебник и истиот има најмалку 10 години работно искуство како наставник во основно, средно или високо образование по соодветниот наставен предмет за кој се одобрува учебникот, односно 10 години работно искуство како наставник во основно, средно или високо образование кое е соодветно според наставната програма за кој се одобрува учебникот.

Се зголемуваат и ингеренциите на Педагошката служба во делот на објавување на јавен оглас за рецензенти во најмалку две јавни гласила и вршењето на избор за рецензенти од пријавените кандидати. Се врши измена и на членот 17-а од законот, односно се допрецизираат основите, постапката и роковите кога се формираат авторските тимови за изработка на ракопис за учебник. Исто така, се врши усогласување и со Законот за авторското право и сродните права.

Се предлага и измена и дополнување во законот во делот на надзорот и прекршочните одредби и глобите предвидени за основното, односно средното училиште, како и за одговорното лице и наставникот бидејќи сите прекршоци беа дадени како една казна, со единствена парична глоба, без притоа да се води сметка за тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставува основа за изрекување на видот и висината казната. Исто така за одредени прекршоци се предвидува постапка за едукација, кој ја спроведува едукацијата и рокот во кој треба да биде спроведена едукацијата. За ова министерот ќе пропише акт за начинот и постапката за едукација.

2. Кои се можните решенија (опции)? Кои регулаторни или нерегулаторни мерки би можеле да се разгледаат?

Со член 1 од Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за учебници за основно и средно образование се пропишува да се намали бројот на одобрени учебници за еден наставен предмет од три на еден учебник. Со членот 2 се зголемуваат ингеренциите на Националната комисија за учебници во делот дека истата ги формира рецензентските комисии, од редот на своите членови определува член известител кој ќе реферира за стручните вреднувања од рецензентските комисии и мислењето од Бирото за развој на образованието, води расправа за стручното вреднување на ракописите за учебници по соодветните предмети од рецензентските комисии и доколку оцени дека има битни пропусти и недоследности во стручно вреднување може истото да не го прифати, да ја распушти рецензентската комисија и да формира стручен тим кој ќе изврши ревизија на стручното вреднување на ракописите за учебници. Исто така, во ингеренциите на Националната комисија за учебници ќе биде и донесувањето на одлука за одобрување, односно неодобрување и употреба на учебник.

Со членот 3 и ставот 2 на членот 4 во законот се дополнуваат критериумите кој треба да ги исполни авторот, односно рецензентот на ракопис на учебник и истиот треба да има најмалку 10 години работно искуство како наставник во основно, средно

или високо образование по соодветниот наставен предмет за кој се одобрува учебникот, односно 10 години години работно искуство како наставник во основно, средно или високо образование кое е соодветно според наставната програма за кој се одобрува учебникот.

Се зголемуваат и ингеренциите на Педагошката служба во делот на објавување на јавен оглас за рецензенти во најмалку две јавни гласила и вршењето на избор за рецензенти од пријавените кандидати (член 4). Со членот 5 се менува членот 17 од законот и со истиот се разработува постапката, роковите и телата кои учествуваат во процедурите за одобрување и употреба на учебник во основното и средното образование. Членот 6 се менува членот 17-а со кои се регулираат случаите кога на конкурсот за учебници не се пријавил ниту еден автор на учебник со ракопис за учебник или конкурсот се објавува за наставен предмет кој за прв пат се воведува во основното, односно средното образование или Националната комисија донесе одлука дека не врши избор од доставените ракописи за учебници. Во тој случај министерот за образование и наука, по предлог на директорот на Педагошката служба, формира авторски тим за изработка на ракопис за учебник.

Со членот 7 зборовите „откупување на авторските права“ се заменуваат со зборовите „пренос на материјалното авторско право“ и истото е заради усогласување со Законот за авторско право и сродните права.

Со членот 9 со кој се менува членот 27 се врши категоризација на прекршоците и казните за сторените прекршоци, односно да може во зависност од видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна казна, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без оглед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност престапува основа за изрекување на видот и висината казната. За одредени прекршоци е предвидена едукација со што им се овозможува на лицата или установите односно установите да се спроведе постапка за едукација пред поведување на прекршочна постапка (член 26-б), а надзорот над спороведувањето на овој закон врши Државниот просветен инспекторат (член 26-а). Со членот 10 се утврдува рокот за донесувањето на подзаконските акти од членот 26-б на овој закон, а со членот 11 се регулира дека постапките за одобрување и употреба на учебници во основното и средното образование започнати пред влегување во сила на овој закон ќе продолжат согласно одредбите на овој закон

Со оглед дека со овој закон се врши трето изменување и дополнување на одредбите на Законот за учебници за основното и средното образование со членот 12 се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за учебници за основно и средно образование. Со членот 8 се уредува влегувањето во сила на овој закон.

3. Кои се засегнатите страни кои ќе бидат вклучени во процесот на проценка на влијанието на регулативата?

Министерството за образование и наука, Педагошката служба, Министерството за финансии и Секретаријатот за законодавство.

Б. Планирање на потребната работа за проценка на влијанието на регулативата

1. Кои информации и податоци се веќе достапни?

Постоечкиот Законот за учебници за основно и средно образование

2. Кои дополнителни информации и податоци треба да се соберат?
/
3. Кој тип и ниво на проценка е потребно (Иницијална или Комплетна проценка на влијание на регулативата - принцип на пропорционална анализа)?

Иницијално е потребна анализа на постоечкиот Законот за учебници за основно и средно образование и да се утврдат неговите слабости во делот на ингеренциите на Педагошката служба и ингеренциите на националната комисија за учебници и ефектот од користење на по еден учебник за секој наставен предмет.

4. Дали ќе се формира меѓуресурсорска работна група за спроведување на проценка на влијание на регулативата и кои институции ќе се вклучат?

Во работната група формирана од министерот за образование и наука учествуваат претставници од Министерството, Педагошката служба и Секретаријатот за законодавство.

<p>Дел 2: Подетално планирање, вклучително со време и ресурси (забелешка: овој дел е за интерна употреба на Владата на Република Македонија)</p>

В. Временска рамка

1. Кога ќе започнат активностите за проценка на влијанијата на регулативата?

Активностите за проценка на влијанието на регулативата се започнати од јуни 2010 години, а во месец септември 2010 година се формира и работна група задолжена за изготвување на Предлог законот.

2. Ако се планира вклучување на надворешни консултанти (на пример за аналитички студии, собирање на информации, итн.), која е временската рамка предвидена за процесот на набавка и договарање?
не се планирани ангажирања на надворешни експерти

3. Кога предлог законот и проценката на влијанието на регулативата ќе бидат поднесени до Генералниот секретаријат?
февруари 2011

Г. Ресурси

1. Кои се планираните човечки и/или финансиски ресурси за спроведување на проценката на влијанието на регулативата и финализирање на предлог законот ?

Самиот Предлог - Законот за изменување на Законот за учебници за основно и средно образование не предизвикува фискални импликации.